

Posudek oponenta diplomové práce

Student/ka:	Bc. Lucie Kopecká
Název práce:	Pojetí výchovy a vzdělávání u Martina Bubera
Vedoucí:	doc. PhDr. Naděžda Pelcová, CSc.
Oponent:	doc. Mgr. David Rybák, Ph.D.

Autorka charakterizuje cíl své práce v Úvodu: „Cílem této práce je na základě rešerše odborné literatury primárních a sekundárních zdrojů seznámit s dílem a osobností Martina Bubera a jeho pojetím výchovy a vzdělávání.“ (s. 6)

Ukazuje Buberovo zasazení na jedné straně do židovství ovlivněného moderní vědou a racionalitou, na straně druhé do chasidské tradice, dále předvádí základní dimenze Buberovy filosofie dialogu a odtud předchází k vlastní problematice výchovy.

Autorka postupuje konsekventně, prostudovala kvalitní primární i sekundární texty, píše srozumitelně a kultivovaně. I její interpretace osobní dimenze setkání na základě Buberových textů je podložená. Omezím se proto na některé souvislosti, které by mohly inspirovat autorku k dalšímu bádání. Stálo za to více vyjasnit kontext židovské tradice a korelativně svět, v němž židovské společenství žije. Stejně tak uvést některé klíčové pojmy, zejm. ty, které čtenář nemusí znát („antinomianismus“, „sionismus“ atd.) do kontextu. A stejně tak by bylo potřeba více rozvinout zasazení Bubera do evropské tradice. Stejně tak více interpretačně proniknout do samotného problému Buberova pojetí výchovy. Co například znamená „*dát rozhodný výběr člověkem efektivního světa*“ z Buberova citátu na s. 51? V čem spočívá tato efektivnost, vyložená z kontextu Buberova myšlení? Co je to vlastně svět v kontextu Buberova myšlení? A odkud se měřítko efektivnosti dostalo do Buberova uvažování? Tyto otázky autorka nechává ladem.

Závěr: Závěrečná práce splňuje podmínky kladené na závěrečné práce v příslušném oboru.

Podněty k přemýšlení, **otázky do rozpravy:**

1. V čem vidíte základní rozdíly mezi židovskou a řeckou (Sokrates, Platón, Aristotelés) tradicí, pokud jde o výchovu a vzdělání? Co to vlastně v kontextu židovské tradice znamená to, co překládáme českými slovy „poznat“ a „myslet“?
2. Je podle Vás proveditelné Buberovo pojetí výchovy, jak ho charakterizujete, v kontextu manažersky a byrokraticky řízené školy současnosti, jejímž cílem je podle oficiálních dokumentů zvyšování konkurenceschopnosti na trhu práce?

V Praze 12. 8. 2024

.....
David Rybák